

ELON ILTAPUOLELLA.

(Kirj. R. Granholm.)

Muistan kun olin pikkunen tyttö;
Kun riemuiten metsihin juoksin.
Kun puut ne tuulessa huminoiden
kutski.
Kun kukkasat loisti ja tuoksui.

Korini mättäältä marjat ja sienet.
Nypin laulaen kuusien alla.
Kevyt oli jalka ja nuori oli mieli.
Kun käkenä kukuin, kaiku ilon antoi.

Jos nupumus voitti, se huolena koitti.
Vaun sinisilmä lähteelle juoksin.
Ja Vellamon neitokset suruni siirsi.
Kun poilissään kuvani siinsi.

Nyt eloni ehtooss' taas samollen
lehdoss'.
Ja muistelen lapsuuden' aikaa.
Se murheiset muistotkin hetkeksi
poistaa.
Luo luonto taas mielehen taikaa.

Niin kaupan kesti oppia luonnon
kieli.

Niin kalliisti erheet sai maksaa.
On pyhäää mutt' salaista luonnon tiellä.
Vain harvat sen tuntee taitaa.

RUMELY, MICH.

Haloo Toverittaren lukijat! Minä taasen piirrän jonkun rivin lehteen monen vuoden perästä. Me asumme maalla, jossa meillä on kaikellaista eläimiä. Koulun on meillä toista mailia, mutta siltä koulusta ei minulle ole mitään hyötyä. Asumme viisi mailia kaukana siltä koulusta, jossa minä käyn. Meillä oli hyvä opettaja viime talvena. Hänen nimensä on Mrs. Whelan. Nyt lojhtui mieleeni kertoa, minkälaisia ovat ne porvarillisuutta puolustavat opettajat. Toisena talvena kun meillä oli opettaja, niin hän aina ivaili sosialismia ja nimitti li ja mustasi bolshevismia. Hän sanoi m.m. että sellaisille (sosialistille) saa antaa mustat silmät ja valkoinen kuinka nyrkittä. Olin siihen aikaan arka, että siitä aiheesta en uskaltanut mitään puhua. Mutta nyt puhun, vaikka mikä olisi. Nuoret Toverittaren lukijat, rivit täyttämään: rohkeasti taistelemaan edestä veljeyden ja tasa-arvoisuuden. Hyvästi nyt!

Piirsi:

Hilja Karppinen.

KOOSKIA, IDAHO.

Tervehdys täältä Idahosta kaikille Toverittaren lukijoille. Tämä on toinen kerta kun kirjoitan Toverittaren. Minä olen 12 vuoden vanha ja olen seitsemännellä luokalla ensi' vuonna. Minulla on kaksi veljeä ja siskoa. Minun kaksi serkkua on tullut Suomesta. He sanovat, että Suomessa on huono aika. Minulla on aina hauskaa heidän kanssaan. Yksi minun serkkuistani kirjoittaa Toverittareen myös. Minä en voi kirjoittaa hyvin suomenkieltä. Täällä on jo ruusut kukkineet. Kirjoitan toisten lisää. Toveruudella Wieno Ranta.

SOUTH RANGE, MICH.

Haloo Toverittaren pikkulukijat. Taas tulen luokseenne ja saan sanoa surulla, että minulta vei kuolema isäni. Hän sairasti kolme kuukautta Houghton kauntin Sanatoriumissa. Sairaus oli keuhkotautia. Isä haudattiin 15 päivänä kesäkuuta. Tov. Upari ja Lahti puhuivat haalilla ja haudalla. Hancockin lauluseura lauloi lauluja ja Hancockin soittoakunta

soitti surumarssia. Ne marssivat haudalle haalilta. Kiitokset kaikille tovereille, jotka saattoivat vainajan ikuisen lepopaikkaan. Vainaja jätti 4 tyttöä ja 1 pojan ja äidin taistelemaan tätä kapitalismijärjestelmää vastaan. Minä olen vanhin näistä lapsista, ja olen 13-vuotias.

Toisten lisää jos näen tämän kirjoituksen Toverittaren polstoilla. — Kirjotti Hyly Starkki.

KOOSKIA, IDAHO.

Haloo rakkaat Toverittaren lukijat, suuret sekä pienet.

On ensi kerta, kun yritän kirjoittaa tähän lehteen.

Olen 14 vuoden vanha. Olen vasta tullut Suomesta tähän maahan, enkä voi vielä puhua enkä kirjoittaa englanninkielä. Me tulimme huhtikuussa tänne. On ollut ikävä vähän Suomeen, kun muistuu mieleen entiset lapsuudentoverit. Onhan täälläkin kyllä lapsia, mutta ne ovat useimmat amerikalaisia, enkä voi puhua heidän kanssaan.

Me menemme pois täältä asumaan kaupunkiin. Sitten minä menen ilta-koulua käymään ja siskoni Taimi rupeaa käymään kansakoulua. Minä olen käynyt Suomessa koulun läpi ja Taimi oli toisella luokalla kansakoulussa. Hän on 11 vuoden vanha. Minulla on kolme poika-serkkua ja neljä tyttö-serkkua. Minulla on paljon hauskaa heidän kanssaan.

Käyn yhden serkkuni kanssa aina satulahevosella ratsastamassa ja silloin meillä on hyvin hauskaa yhdessä kulkessamme. Nyt jo kaiketi riittää kirjoitukseni. Jos näen tämän lehdessä, niin kirjoitan taas joskus. Iloista kesää kaikille Toverittaren lukijoille. Ystävyydellä Tyyne Pesonen.

ANGORA, MINN.

Ensi tervehdyseni kaikille Toverittaren pikku lukijoille. Ensi kerta kun kirjoitan Toverittareen. Minä olen 13-vuotias ja olen kahdeksan luokalla kielisessä koulussa. Chisholmin ja Sturgeontownin s. s. osasto pitivät viime pyhänä kesäk. 26 p. kesäjuhlat täällä Sturgeon haalilla. Juhlat aloitettiin kello 1 päivällä. Chisholmalaiset ensin lauloivat ja lausulivat runoja, sitten me kesäkoululapset lauloimme kaksi laulua.

Ja toiset lausulivat runoja, mutta minulla ei ollut runoa. Sinne koe-tettiin saada puhuja, mutta eivät saaneet.

Me ensin olimme kentällä päivällä. Sitten illalla olimme haalilla. Kyllä siellä oli sitten kuuma, meinasin aivan palua. Mutta kyllähän se ukkonen sitten yöllä lyyrytti. Illalla oli haalilla sitten neljä-näytöksinen näytelmä, jonka nimi oli "Luokkaviha". Meidän kesäkoulun opettaja oli siinä myös. Se näytelmä selitti mitä Suomessa on tapahtunut sodan aikana.

Nyt minäkin käyn kesäkoulua, joka alkoi kesäkuun 13 p. Sitä pidetään vain yksi kuukausi. Nyt on jo mennyt kaksi viikkoa. Ja pian on kolmas myös lopussa. Nyt on kyllä kuuma alka käydä koulua. Me o-pimme lausumaan runoja, lukemaan ja kirjoittamaan.

Kun meidän koulumme loppuu niin meillä on lauantai-iltana heinäk. 9 p. juhlat Sturgeon haalilla. Alkaa kello puoli yhdeksän illalla. Ensia on lauluja ja runojen lausumista. Sitten viimeiseksi on näytelmä eli

kuvalma, jonka nimi "Sankari". Sitte kun ohjelma on ohi, niin on tanssit.

Meidän koulu alkaa kello yhdeksän aamulla ja loppuu kello neljä illalla. Ehkä minä nyt lopetan täksi ker-raksi. Toveruudella

Alle Maki.

ANGORA, MINN.

Täällä Sturgeontownissa on alku-nut kesäkoulu, jossa on nyt 23 oppi-lasta. Meidän opettajan nimi on Gust Mattson. Kaikki farmarit tällä perukalla alkavat pian tekemään heinää. Nyt on ollut kuumia päiviä tässä kuussa. Viime pyhänä oli kentäjuhlat täällä Sturgeon haalilla ja illalla oli kappale nimeltä "Luokkaviha". Meidän koulussa opetetaan tavaamista, tavuttain lukua ja suora-g lukua ja me laulamme lauluja ja lausumme runoja. Me pidämme iltamat täällä haalilla ja meillä on kappale-kin, jonka nimi on "Sankari". Minä olen voimistellut kotona, kun minä tein tangon missä voi voimistella. Yhden kerran minä tulin pää edellä tangon päältä, mutta ennätin aset-taa käteni eteen, mutta kuitenkin pääni tuli kipeäksi, että sain maata puoli päivää. Nyt ymmärrän, että täytyy pitää lujemmin kiinni. Täältä on joki, jossa voimme käydä ulmasa joka pyhä. Nyt pitää tehdä heinää, ettei voi mennä ulmaan.

Teodor Mäki.

Hautojen maassa

Lukemattomat ovat ne kumpujen rinteet ja soiden laidat, joihin Suomessa on peitetty työväenrauhan marttyyrejä. Ankan valkoinen vi-han vallitessa eivät edes omaisten kalpaavat kädet ole noita lepopaik-koja koskettaneet, kapinallisen tie-dusteleminen kun on ollut hengen-vaarallista.

Myöskin Messukylän takamailla on tällaisia punaisten hautoja useampia. Vainajat ovat niistä tosin enimmäkseen myöhemmin poistetut, joten katselija nyt tapaa matalan syven-nyksen toisensa jälkeen. Monessa niistä on silminnäkijöiden kertomusten mukaan ollut usean punaisen ruu-mis. Niinpä Vinnin Suupään kum-mun matalassa kuopassa on ollut kaksi helsinkiläistä "punakaartin pääl-likkää", joista toisen nimi oli Frans Hiltunen. Eräs valkoinen on ker-unut surmanneensa heidät käsi-pom-milla, ja vielä nytkin on havaitta-vissa pomminjälkiä kuudessa ja ki-veissä. Sama valkoinen oli kersku-nut ryöstäneensä ruumilta rahaakin yli 30,000 markan; ryöstämänsä ker-gät hän veti jalkoihinsa, omansa kun olivat määrät.

Tasanteen maalla Kepinsuon reu-nalla olevan kummun rinteellä on vieläkin pienessä kuopassa erään pit-kän, tumman tuntemattoman punai-sen luut. Kuten tavallista, olivat ampujat hänetkin ryöstäneet, miltei paljaaksi; päälle oli jätetty vain alushousut ja takkirisa, sukkatkin oli-vat polissa.

Ruumiinyöstöä olivat harjoittaneet muutkin, ei vain niiden ampujat. Niinpä poliisi Lehtonen, joka nyt kal on poliisina Tampereen Viinikas-sa, oli ryöstänyt ruumilta niin pal-jon, ettei jaksanut niitä kotihinsa vi-täksessään kantaa, vaan tuli seuraava päivä käeirattailla hakemaan. Toiset vainajista olivat myöskin varsin pahasti ammutut. Niinpä e-

räältä Lepinojalta löydetyllä oli ollut kurkku avoinna ja pään yläosa auki, mitkä todistavat valkoisten "jalosta" esiintymisestä.

SUOMEN LUONTO JA TEOLLI-SUUS FILMILLE.

Ulkoministeriön sanomalehtiosasto on antanut Suomen Filmiyhtiön tehtäväksi ottaa eläviä kuvia Suomen luonnosta, kansanelämästä ja ennenkaikkea maan taloudellisista oloista. Erityinen filmi otetaan paperiteolli-suuden alalta. Filmissä tullaan esittämään paperin valmistus metsä-sä kasvavasta puusta alkaen. Kuvista saa ulkoministeriön sanoma-lehtiosasto kopiot, joita se lähettää ulkomaille oleville Suomen edusta-jille, jotka puolestaan esittävät niitä ulkomaisen poliittisen ja taloudelli-sen elämän johtohenkilöille. Myöskin esitetään niitä suurelle yleisölle se-kä ulkomaille että kotimaassa.

Tätä tarkotusta varten on jo jon-kun verran saatu varoja Suomen Pankin voittovaroista. Varat eivät kuitenkaan vielä riitä tarkotukseen, jonka vuoksi ulkoministeriön sanoma-lehtiosasto on kääntynyt sellaisten pankkien ja liikkeiden puoleen, joi-la yrityksestä voi olla hyötyä siten, että ne tulevat tunnetuksi ulkomail-la.

Tarkotuksena on samalla perustaa ulkoministeriön sanomalehtiosastoon filmiarkisto, jossa on kuvia maamme kaikilta aloilta.

Uudista tilauksesi a-joissa, ettei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahdu.



Surulla ilmoitamme, että ainoa tyttäremme

Hellin Kasvi Susanna

vai-pui kuolon uneen kodissamme Modelmine, Wyomingissa, kesä-kuun 22 p., 1921. Syntynyt kesäkuun 24 p., 1914. Elettynyt 6 vuotta, 11 kuukautta ja 28 päivää. Kaipaamaan jääme me vanhemmat sekä laaja sukulais- ja tuttavapiiri.

HILMA ja ISAK LAHTI
Box 87, Modelmine, Wyoming.

Oi miksi tuonen kylmä käsi riistit armaan Kasvimme, etkö tiennyt että juuri hänessä on kaikkemme. Oi, etkö sääli että sortuu äidin sydän herttainen, sekä peittyi isän toiveet alle kummun nurmeisen.

Lausumme sydämelliset Kiitokset niille tovereille ja ystäville, jotka olivat saattamassa tyt-töämme viimeiseen lepoonsa ja seppeleillä koristivat hänen hau-tansa. —Samat.